

УДК 615.8:616.831-005-082.4

Роу В.Е.М.¹, Ковальова А.А.²

¹магістрант, НУ «Запорізька політехніка»

²доц., НУ «Запорізька політехніка»

АНАЛІЗ ПОГРАМИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ

Цукровий діабет (ЦД) є глобально поширеним ендокринним захворюванням, яке характеризується стійким підвищенням рівня глюкози в крові. Зростання захворюваності на цю патологію призвело до визнання Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ) ЦД

епідемією неінфекційного характеру. Станом на сьогодні, понад 415 мільйонів осіб у світі мають цей діагноз [1].

Основними симптомами ЦД 1 і 2 типу є поліурія (осмотичний діурез через гіперглікемію), полідипсія (спрага від дегідратації), і поліфагія (підвищений апетит). Для ЦД 1 типу також характерні зниження ваги, втота та ризик діабетичного кетоацидозу, тоді як ЦД 2 типу часто супроводжується метаболічним синдромом, артеріальною гіпертензією та нейропатією. Розуміння цих симптомів є ключовим для ранньої діагностики й ефективного лікування ЦД, що допомагає знизити ризик ускладнень [2, 3, 4].

Метою нашого дослідження стало проаналізувати розроблену програму реабілітації пацієнтів з цукровим діабетом 2 типу, що складалася зі стандартизованого лікування, розробленої нами дієти та комплексу терапевтичних вправ.

Для виконання поставлених завдань дослідження було обстежено 25 пацієнтів зрілого віку з встановленим діагнозом ЦД 2 типу (середній вік $41,19 \pm 1,63$ рік). Пацієнти проходили реабілітаційне лікування на амбулаторному етапі у КНП «Криворізька міська лікарня №3» КМР.

Відповідно до мети дослідження всі обстежені особи були поділені на дві групи (основну (12 осіб) та групу порівняння (13 осіб)). Пацієнти групи порівняння отримували стандартні методи лікування на базі діючих галузевих стандартів та клінічних настанов [8], пацієнти основної групи також отримували стандартизовану терапію у поєднання з розробленим комплексом терапевтичних вправ та дієтотерапією, які застосовували протягом 6 місяців.

До початку дослідження були зібрані дані щодо основних клінічних показників пацієнтів, включаючи рівень глікозильованого гемоглобіну (HbA1c), концентрацію С-пептиду, початкові значення систолічного (АТС) та діастолічного артеріального тиску (АТД), а також масу тіла обстежуваних (Мт, кг).

Комплекс терапевтичних вправ складався з аеробних, силових, а також вправ на гнучкість і розтягування. Дієта для пацієнтів із ЦД 2 типу була спрямована на стабілізацію рівня глюкози в крові, зниження інсулінорезистентності та покращення метаболічного профілю.

За результатами аналізу клінічних методів обстеження, у пацієнтів основної групи спостерігалось значне зниження HbA1c з 8,6% до 6,9% ($p < 0,05$), що покращило глікемічний контроль, тоді як у групі порівняння зміни HbA1c (з 8,5% до 8,1%) були несуттєвими ($p > 0,05$). Підвищення рівня С-пептиду в основній групі (з 1,8 до 2,2 нмоль/л) вказує на покращення активності β -клітин, чого не спостерігалось у групі порівняння. Також у пацієнтів основної групи було зафіксовано

значне зниження артеріального тиску ($p < 0,05$) і маси тіла (-3,7 кг проти -0,6 кг у групі порівняння).

Таким чином, комплексна реабілітаційна програма, яка включала медикаментозне лікування, терапевтичні вправи та дієтотерапію, показала суттєвий позитивний вплив на контроль глікемії, артеріальний тиск, вагу і функцію β -клітин, тоді як стандартна програма не продемонструвала значущих змін.

Отже, впровадження комплексних реабілітаційних програм на ранніх стадіях цукрового діабету є доцільним і ефективним методом для запобігання прогресуванню захворювання та покращення якості життя пацієнтів. Це підкреслює важливість мультидисциплінарного підходу в управлінні цукровим діабетом, що дозволяє досягти оптимальних результатів у контролі захворювання.

Список використаних джерел

1. 5 міфів про цукровий діабет. *Центр громадського здоров'я МОЗ України*: веб-сайт. URL: <https://phc.org.ua/news/5-mifiv-pro-cukroviy-diabet> (дата звернення: 30.10.2024).

2. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Цукровий діабет 2 типу у дорослих». 2024. 52 с.

3. Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної та спеціалізованої та медичної допомоги «Цукровий діабет 1 типу у дорослих». 2022. 56 с.

4. Jiang Y., Lai X. Clinical features of early-onset type 2 diabetes and its association with triglyceride glucose-body mass index: a cross-sectional study. *Frontiers in Endocrinology*. 2024. Vol. 15. P. 1-13. DOI: <https://doi.org/10.3389/fendo.2024.1356942>